

Lærernes Gerning vil blive uhyre vanskelig under saadanne Vilkaar, at $\frac{3}{4}$ af Befolkningen ere imod ham, og det naturligste vilde i de fleste Tilfælde være, at han i saa Fald søgte bort fra en saadan Plads. Det er ikke sikkert, siger min ærede Side-mand. Nej, det er heller ikke sikkert, han kan gøre det, og der opstaar derfor Vanskeligheder under saadanne Forhold. Vi maa jo erkende, at det ikke er alle givet at have saadanne Evner, at de ere i Stand til paa den Maade at drage Børnene til sig og skabe sig den Indflydelse og Betydning, som Lærerstillingen i Regelen kræver, det er jo Undtagelser. Saa siger jeg endda, at indtræffer et Forhold af den Beskaffenhed, at det maaske er nødvendigt at anvende en saadan Bestemmelse, hvorved man kan fjerne Læreren, vilde det dog være naturligst; — naar han ellers er en dygtig Lærer og en brav Mand, hvad han virkelig godt kan være trods dette, — at man søgte at faa ham ind i en anden Stilling, hvor hans Forhold maaske kunde blive af en anden Art. Men den foreslaaede Bestemmelse, der udtaler, at den Lærer, der saaledes faar sin Afsked, kan søge en anden Virksomhed, er dog vist nok i denne Henseende et tvivlsomt Gode for vedkommende Lærer. Naar man ved, at en saadan Lærer er stemt ud af $\frac{3}{4}$ af Medlemmerne baade i Sogneraad og Skolekommission, vil man jo nok være noget betænkelig ved andetsteds at antage ham. Rygtet gaar jo langt omkring, og det skal nok spørges. Selv om man giver ham Attest for, at han er god nok, men ikke netop for den Stilling, fra hvilken han er afskediget, vil det dog ikke nytte ham stort at møde med denne Attest. Jeg tror ikke, at en saadan Bestemmelse er nødvendig. Jeg tror ikke, at Lærerne omkring i Landet ere stillede saaledes, at en saadan Bestemmelse er nødvendig, for at Lærerne og Forældrene kunne komme til at staa i et saadant Forhold til hinanden, som de bør staa, og hvad Undtagelserne angaar, da findes der sikkert kun meget faa af dem, saa at man kan sige, at det enkelte Forhold burde der maaske raades Bod paa paa anden Maade end ved at fjerne Læreren fra hans Plads. Jeg synes, det er betænkeligt at gaa med dertil, for Lærerne ville alligevel føle det som et Tryk, der hviler paa dem. Lad være, at Læreren siger: „Det behøver jeg ikke at bryde mig om, jeg er ikke i et saadant Forhold og venter heller ikke at komme det“, men alene Bevidstheden om, at en saadan Stund kan komme, højner ikke Læreren egen Fore-

stilling om sin Anseelse og højner heller ikke hans Stilling i Befolkningen. Men lad det nu være; jeg indrømmer, at der kan være saadanne Forhold, hvor en saadan Bestemmelse kan have sin Betydning, og det er et Vidnesbyrd om, at man fra alle Sider anerkender Lærernes store Betydning for Samfundet, naar man gaar til en saadan Bestemmelse, selv om den vil gaa ud over Lærerne. Jeg kan ikke stemme for dette Forslag, saa jeg kan ikke føje det ærede Medlem for Hurup (Kierkegaard) i, at det bør vedtages enstemmigt. Jeg kan ikke stemme for det, fordi jeg anser det for unødvendigt og mener, at det ikke vil højne Lærernes Stilling, hvilket jo, som den ærede Ordfører udtrykte, var Opgaven.

Hvis nu denne Bestemmelse skal passere — det skal den vel, selv om jeg ikke stemmer for den —, er der en anden Bestemmelse i Loven af 1904, det næstsidste Stykke af § 23, som jeg vil henlede Opmærksomheden paa. Den lyder saadan: „Ingen Oprykning kan finde Sted“ — altsaa med Hensyn til Lærerlønningerne —, „naar vedkommende Skolekommission og Kommunalbestyrelse gøre Indsigelse derimod. Dog kan vedkommende Lærer indanke Sagen for Skoledirektionen, eventuelt til Ministeriets Afgørelse.“ Her findes en Bestemmelse, som ikke angaar Forholdet i sin endelige Afslutning, idet her ikke er Tale om, at vedkommende skal fjernes fra sin Stilling, fordi han af en eller anden Grund er kommen i Kollision med Befolkningen; men her findes en Bestemmelse om, at Kommunalbestyrelsen ved sin Indstilling kan forhindre en Lærer i at faa Lønningstillæg. Denne Bestemmelse er af en saa drilagtig og nedsættende Natur overfor Læreren, at jeg ikke kan tænke mig Muligheden af, at man vedblivende vil holde paa den. Hvis man vilde lade den Bestemmelse gaa ud samtidig med, at man sætter det andet ind, vilde jeg i nogen Maade føle mig tilfreds. Naar man har Frihed til at indstille en Lærer til Afskedigelse, naar han ikke opfylder sin Plads, behøver man ikke at have en saa drilagtig Bestemmelse som denne, hvorefter man kan gøre Indstilling om, at han ikke skal have Lønningsforhøjelse. Det pekuniære Spørgsmaal spiller jo en ganske overordentlig Rolle for Lærerne; det har vist sig ogsaa under denne Sags Behandling. Det kan godt være, at Lærerforeningens Bestyrelse ikke er saa bange for denne Bestemmelse. Det er naturligvis, fordi det er Lønningerne, der for dem baade ere det